POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU

CIJENA 3 DIN

OBITELJ

BR. 21
1932

VAŠOJ DJECI DOLAZI EVO KONAC ŠKOLSKE GODINE. ZAR ĆETE JE OSTAVITI BEZ NAGRADNE KNJIGE, KOJA JE I NAMA SVIMA OSTALA U NAJMILIJOJ USPOMENI NA TE DANE NAŠE MLADOSTI? AKO ŠKOLA U DANAŠNJE TEŠKO DOBA NE MOŽE DA DJECI NABAVI NAGRADNE KNJIGE, MOŽETE TO NAKNADITI VI SAMI NABAVIVŠI SVOJOJ DJECI KOJU LIJEPU DJEČJU KNJIGU, DA NE OSTANU BEZ TE NAJMILIJE RADOSTI, KOJA ZNAČI UJEDNO UZGAJATI U MLADIM DUŠAMA LJUBAV PREMA KNJIZI.

MEĐU ČITATELJIMA I ČITATELJICAMA

PITANJA.

53. Inflacija. U ovoj velikoj nestašici novaca pritisla nas svaka bijeda i nevolja. Zarade sve manje, jer nema novaca, da se plati. Zajma nema, na vjeru nitko ništa ne da, a ako si što dužan, jao i pomagaj. Bolje je bilo, kad je ono prvih pet šest godina iza svjetskoga rata bilo više novaca. Zar ne bi i sada država mogla tiskati i staviti u promet više novčanica? Neki kažu, da bi to dobro bilo, jer bi se oni, koji su zaduženi, lakše riješili dugova. A neki opet misle, da inflacija nije dobra, jer samo na čas pomogne, a stara nevolja onda dođe iznova. Što o tom čitatelji »Obitelji« misle? Jedan dužnik.

54. Ne podnosi mliječnih jela. Udala sam se pred dva mjeseca. Jedino, što me kod mog muža počinje smetati, jest to, da on ne podnosi nikakvih mliječnih jela: ni mlijeka, ni maslaca, ni sira, ni vrhnja, ni ikoje jelo, u kojem toga ma i najmanje ima. A ja naprotiv uživam baš u tim jelima. To je dakako za domaćicu velika neprilika, jer mora često dvije vrste jela kuhati. Ima li kakva načina, da svog muža naučim na mliječnu hranu? Mlada žena.

55. Oženio bi se Francuskinjom. Moj je sin za vrijeme svojih sveučilišnih nauka u Francuskoj zavolio djevojku, kojom hoće sada kao mlad liječnik da se oženi. Po slici sudeći djevojka je lijepa, a po onom, što mi je o njoj govorio, iz dobre je katoličke obitelji, skromna, inteligentna i dobra srca. Ja se bojim, da bi u tom braku ipak moglo doći do nesklada. Mlada djevojka tuđinka, koja ne zna hrvatski, imala bi doći u hrvatsko selo, gdje će moj sin biti općinski liječnik, ne će ni s kim znati ni riječi progovoriti, osjetit će se osamljena, pa kako i takav seoski liječnik mora često od kuće, bit će dosta prilike, da se u mladoj ženi razvije klica nezadovoljstva, a odatle do bračnog nesklada nije daleko. K tomu svaka mlada žena uvijek čezne za svojom majkom i rodbinom, a ta bi u ovom slučaju bila tako daleko, da bi i godišnje jedamput možda teško mogla da ih vidi. Zar ne bi bilo bolje, da mi sin odustane od takve ženidbe? Silvija.

56. Boji se starosti. Moj muž navršuje za kratko vrijeme šezdesetu godinu. Kako sam ja punih 12 godina mlađa od njega, ne voli on, da se o njegovim godinama uopće govori. K tomu postaje osobito nervozan, ako tko pred njim spomene ovapnjenje žila, koje starost sama po sebi donosi.

Svaki drugi mjesec po jedna krasna knjiga...
Knjižnice Dobrih Romana
ZAGREB, TRG KRALJA TOMISLAVA 21.

A ja sve mislim, da su znakovi toga kod njega već vidljivi. Trebalo bi dakako, da ode k liječniku, ali ne smijem mu to za živu glavu spomenuti. Što dakle da učinim, da predusretnem daljnjem razvoju te bolesti? Lipovčanka.

57. Djed i unuk. Na malom seljačkom imanju živi starac seljak sa svojom kćeri, udovicom, koja ima dvije kćeri i sina: kćeri imadu 15 i 18 godina, a sin 22 godine. Djed je samovlasnik, ali čudne naravi, te ne pušta nikoga pred sebe: on jedini hoće da bude gospodar i ne trpi, da uza nj tko drugi još gospodari na njegovom. Sa ženskima u tom nekako izlazi na kraj, ali između starca i unuka došlo je do razmimoilaženja, te je mladić dapače otišao iz kuće i u gradu životari od neke bijedne zaslužbe. Djed je starac od 69 godina, sam više ne može da vodi gospodarstvo, pa drži slugu i uzima tuđe ljude na rad, kad ustreba. Dakako da kraj tuđih ljudi gospodarstvo baš ne uspijeva. K tomu je jedna unuka pred udajom, pa se treba i zadužiti. A kako se odužiti, kad se ni ovako gotovo ne da sastaviti kraj s krajem? Svi, koji to promatraju, dolaze do uvjerenja, da bi tu bio najsigurniji izlaz, kad bi starac unuku predao upravu gospodarstva. Starac mi je susjed, pa imam prilike sve da vidim i pratim. Kao dobrih susjeda žao mi je cijele te obitelji, pa sam već više puta o tom govorio sa župnikom, kako da utječemo na starca, koji se drži upravo uvrijeđenim, kad mu se samo i izdaleka spomene, da bi gospodarstvo predao unuku, na kojega je sad još bijesan i zato, što je otišao iz kuće ne htijući se slijepo pokoravati starčevoj volji i ondje, gdje starac očito nije imao pravo. Što bi se dalo tu učiniti, da ova obitelj gospodarski ne strada još i više? Učitelj.

ODGOVORI.

42. Siromašna djevojka. Nije udaja jedina svrha života za djevojku. A ne mora ni to biti, da je miraz glavni uvjet za udaju. Kolike se siromašne djevojke bez ikakva miraza udaju! Djevojku treba da rese mnoge vrline i kreposti, pa što su te vrline i kreposti veće, to je ona vrednija člana ljudskoga društva, i njen život, ako se i ne uda, nije promašen. Budite dobra kućanica u kući svojih roditelja, dok su oni živi. Činite dobro svakom, gdjegod i kadgod vam se pruži prilika. Pritecite u pomoć, kad kome ustreba tuđe pomoći, pa makar se kod toga morali vježbati i u vlastitom odricanju. Posvetite se možda kojoj posebnoj vrsti rada, na pr. ručnim radovima, cvjećarstvu, njegovanju bolesnika ili čemu drugom, čime možete mnogo postići, a djelovati ujedno i na druge. Ne savjetujem vam, da idete u službu u grad, pa ako ikako možete, nemojte ni misliti na to, jer grad je neman, koja upropašćuje bezbroj žrtava, što dolaze sa sela. Ostanite na selu, u svojoj roditeljskoj kući, budite dobra, marljiva, skromna i plemenita djevojka, a sve će drugo Bog po svojoj dobroti dati. Jedna mati.

51. Učiteljska škola. Takve stvari zavise o upravitelju škole. No ako imate potvrdu, da ćete dobiti domovnicu, nema više nikakve zapreke za upis. Ta potvrda naime važi pred vlastima kao i sama domovnica, dok original ne stigne. Profesor.

Slika na omotu:

Mlada Indijanka

Iš = Koo = Da (Ognjena Zvijezda), kći jednog indijskoga poglavice u Sjevernoj Americi.

BROJ 21 OBITELJ GOD IV

U ZAGREBU 22 SVIBNJA 1932

Novinarska senzacija

Francuski napisao J. Joseph Renaud — Ilustrirao Stjepan Macanić

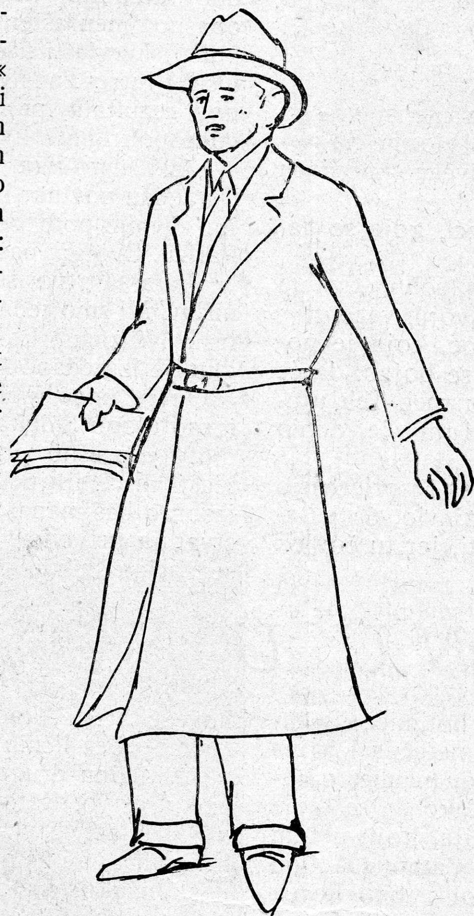
Tada sam bio još početnik i neznalica i nisam stalno radio ni kod jednog lista. Mizar, poznati izdavač lista »Dnevni kurir«, rekao mi je dan ranije:

»Moj redakcijski štab je kompletan, ali ako mi donesete kakav senzacionalni izvještaj, rado ću ga donijeti u svom listu.«

To je bilo odbijanje na fini način, ali mene je oduševio. On mi je dao neki zadatak i ja sam preko cijeloga dana razbijao glavu, šta da radim. Odjednom mi pade pogled na jedan oglas:

»Sanatorij Bella vista. Nervne bolesti, odučavanje od kokaina, morfija, etera i t. d.«

Meni se činilo, kao da život u jednom takvom zavodu može da pruži mnogo interesantnog i aktuelnog materijala za novine, tim prije, što se baš u to vrijeme s velikim uspjehom davao jedan komad o kokainomaniji. Ali kako da prodrem u taj tajanstveni život? Sasvim jednostavno, predstavit ću se kao bolesnik. Ali kakvu bolest da izmislim? Nisam bio ni neurastenik niti stalan posjetilac nekog »umjetnog raja«. Ipak mi je jedan liječnik dao preporuku za sanatorij Bella vista. Ja sam prema njegovoj preporuci bio naprosto takav bolesnik, kome je potreban apsolutni mir i oporavak. I odmah sam se uputio u sanatorij.

Naravno, da sam unaprijed bio pripravan da napustim to neprijatno mjesto, čim budem pribavio potreban materijal za senzacionalni izvještaj. Na željezničkoj stanici dočekao me je direktor sanatorija, gospodin sa zlatnim naočalima i sa manirama slatkim kao med. Omjerio me je svojim pogledom i odmah mi spomenuo cijenu. Pošto me je u svojoj radnoj sobi savjesno pregledao, izjavio je, upotrebljavajući mnogo latinskih izraza, da je moj slučaj neobično težak i ozbiljan, što više zabrinjavajući, ali odgovarajuća njega dovest će me do poboljšanja pa čak i do ozdravljenja. Pošto je odredio sobu za mene i upoznao me sa administrativnim propisima, predao me je jednom otresitom čovjeku, dobroćudnog lica sa spuštenim brkovima.

»Eto . . . Gospodin Stanislav vas može malo provesti kroz zavod. Dakle, gospodine Stanislave, ne čujete više muziku, koja vas je svuda progonila? I ne ide niko više za vama svako veče?«

»Ne, gospodine direktore!«

»Vi ćete ovom gospodinu pokazati zavod.«

Kada je g. Stanislav bio sa mnom nasamu, šapnu mi:

»Mene stalno proganjaju muzikom. Ali . . . pst! Ja njima to ne ću kazati, jer bi me i opet mučili sa svojim tuševima.«

Dva dana su mi bila dovoljna da se uvjerim, da će se sve moje nade u pogledu senzacionalnih otkrića ispuniti. Ni u snu nisam mogao bolje željeti. Jedino nastojanje ovoga sanatorija bilo je, da zaradi što više novaca. U odjeljenjima za bolesnike, koji su se trebali odučiti od kokaina i morfija, nije se ni pomišljalo na liječenje: tu su se nalazili sve sami opasni kokainisti i morfinisti, koji su za skupe pare mogli u sanatoriju dobiti sva potrebna narkotična sredstva i uživati ih do mile volje, jer niko nije ni slutio, šta se tu uistinu događa. Jedna velika zgrada bila je određena za nervne bolesnike, koji su tu silom smješteni, a na inicijativu svoje rodbine, koja ih je na taj način htjela držati po strani zbog izvjesnih materijalnih razloga. Kratko budi rečeno, tu je bilo dovoljno materijala za pisanje senzacionalnih članaka, za čitavu jednu novinsku kampanju, i ja sam bio presretan pomišljajući, kako će me dočekati izdavač »Dnevnog kurira«.

Potajno sam pravio svoje bilješke, a pri tome mi je pomagao g. Stanislav, koji je bio bistra glava i oštar posmatrač.

Jedne večeri sjedio sam u svojoj sobi i izrađivao plan za seriju svojih senzacionalnih članaka. Odjednom jedna ruka pade na moje rame. Skočih uplašen. G. Stanislav se nalazio iza mojih leđa. Drhtao je cijelim tijelom, a prstom mi pokazivao da šutim. Nisam čuo, kada je ušao u sobu.

»Budite mirni!... Progone me... traže me u hodniku... Mirno!«

On je govorio promuklim, strašnim glasom, koji mi je bio potpuno nepoznat. Jedno vrijeme stajao je nepomično preda mnom, a cijelo njegovo biće odavalo je takav strah, da sam se već i ja počeo bojati.

Najzad je uzdahnuo.

»Otišli su... Pokazat ću vam ih kroz prozor... Pretražuju park, da bi me pronašli... O, vidite... Pogledajte ih tamo...«

Vani je bio mrak i ja nisam ništa vidio.

»Ali tu nema nikoga,« rekoh mu.

»Nikoga? Dakle, vi ne ćete nikoga da vidite... Dakle, vi ste s njima u dogovoru... To se ne će baš najbolje svršiti...«

On se odmah potom bacio na mene, svezao me za tili čas jednim ručnikom, bacio me na postelju, gdje me je ponovno privezao pomoću plahta i kajiševa.

»Tako, sad im ne ćete moći reći, gdje se nalazim.«

I onda napusti sasvim mirno sobu. Uzalud sam pokušavao da se oslobodim svojih veza.

Proveo sam vrlo neprijatnu noć, koja je postajala još neprijatnija, jer sam se bojao, da će se onaj luđak vratiti s oružjem u ruci. Tek ujutro me je oslobodio čuvar, koji mi je donio doručak.

Odmah sam odjurio do direktora i ispričao cio noćašnji slučaj, zatim sam mu izjavio, da u takvoj »ludnici« ne želim više ostati, jer tu čovjek nije ni za svoj život siguran.

Direktor nije ni pokušavao da me zadrži. Sat kasnije već sam bio u Parizu. Cijeli dan sam proveo u pisanju velikog izvještaja o sanatoriju. Sutradan sam triumfalno uletio u sobu izdavača »Dnevnog kurira« i predao mu svoj rukopis. On je na rukopis bacio samo letimičan pogled, a zatim mi pružio jutarnje izdanje svoga lista s ovim riječima:

»Dakle vi još niste čitali današnji broj našega lista?«

Strašno! Na prvoj strani čitao sam krupna štampana slova:

»Skandalozne pojave u jednom sanatoriju! Sanatorij — kokainska spilja!«

Sve, što sam bio odlučio da pišem, sve je to bilo već ovdje napisano, neko mi je sve to ispred nosa odnio. Na kraju nalazila se još i ova bilješka: »Stiglo poslije zaključenja lista. Uslijed jednog atentata, koji je izvršen na jednog bezopasnog neurastenika od strane jednog luđaka, policijske vlasti našle su za potrebno da intervenišu. Pretres sanatorija doveo je do senzacionalnog rezultata, pa je protiv direktora ovog zavoda pokrenuta krivična istraga.«

»Ali... ko vam je to donio?« mucao sam ja.

»Jedan novinar iz provincije, koji se ovim svojim divnim podvigom zauvijek i divno plasirao u Parizu. Evo ga, baš dolazi.«

Vrata se otvoriše i na pragu se pojavi g. Stanislav. Mi smo jedan drugog sa čuđenjem posmatrali. Ne znam, ko je u tom času od nas dvojice gluplje izgledao...

On je imao istu misao kao i ja i odlično je igrao ulogu luđaka. Da bi svoj podvig obezbijedio i uspješno proveo, izazvao je intervenciju vlasti inscenirajući atentat, za koji je kao žrtvu izabrao baš mene. Odmah po izvršenom atentatu stvar je prijavio vlastima i tako je došlo do tih senzacionalnih otkrića u sanatoriju.

ZA ISTINU U NOVINAMA

Najveći dio današnjih novina hotimice ili nehotice dnevno rasprostranjuju netačna i kriva tumačenja i predrasude u pogledu nauke, odredaba, ustanova i života Crkve. Kako da se tome doskoči? Vrlo je zanimljiva akcija, koju u tom smislu već šest godina poduzima Catholic Action Society u Engleskoj. Svaki katolik, bilo kojeg staleža i ma gdje se nalazio, kada se čitajući novine namjeri na kakvu zabludu sa stanovišta vjere i morala Crkve katoličke, odreže članak i pošalje ga centrali Katoličke Akcije, gdje se istraži, da li je na tu zabludu zgodno i potrebno odgovoriti. U slučaju da je potrebno, bude naređeno pojedinom članu, koji je specijalista za dotično pitanje, da sastavi ispravak za novine ili reviju, koja je tu zabludu iznijela.

U pet godina poslano je raznim novinama i listovima oko 300 takvih ispravaka. Dvije trećine od tih bilo je primljeno i objavljeno. Sve su najvažnije novine pripravne da donesu svaki katolički ispravak o nekom pitanju, koje zanima njihove čitatelje, kada je ispravak tačno, jednostavno i bez ličnih napadaja sastavljen.

Još jednu drugu važnu akciju organiziralo je isto društvo. Katolici, protestanti, bezvjerci, bili oni Englezi ili stranci, ako u dnevnoj štampi, knjigama pa i na privatnim konferencijama opaze neku nauku, djelo ili prigovor, koji smeta njihovu savjest, mogu se obratiti za točno objašnjenje na Catholic Action Society. Ta Centrala im je uvijek pripravna da odgovori. Bezbroj zahvalnica za primljene odgovore dokazuju potrebu i uspjeh toga rada. Od svih odgovora predanih štampi ili pojedincima čuva se prijepis.

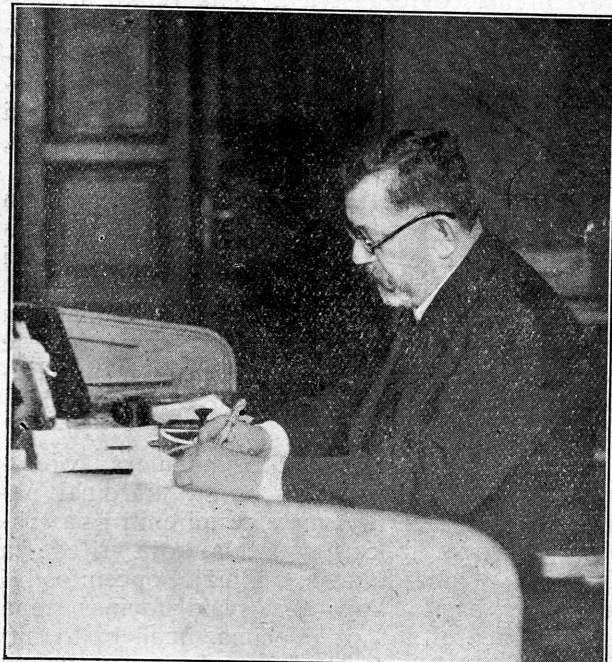
Iz tih dviju razvijenih grana rada razvila se i treća: izdavanje malenih djela o najistaknutijim suvremenim pitanjima. Takvih je djela izdano već oko pedeset o raznim predmetima: ženidba, rastava braka, ispovijed, znanost i vjera i t. d. U godini 1930. prodano je 200.000 primjeraka takvih brošura, koje su raširene i po Africi, Indiji, Australiji, Japanu i Americi.

HRVATSKO NOVINSTVO

NAPISAO DR JOSIP ANDRIĆ

Ove se godine navršuje sto godina, otkako je vođa hrvatskog narodnog preporoda Ljudevit Gaj zatražio bio od hrvatske vlade, da smije izdavati prve hrvatske novine. Do ostvarenja te njegove ideje prošle su iza toga još tri godine: tek početkom g. 1835. osvanuše »N o v i n e h o r v a t s k e«. Ali svejedno je u polaganju temeljnoga kamena hrvatskoga novinstva i te kako važna bila godina 1832., te zaslužuje, da se nakon jednog stoljeća s pijetetom sjetimo akta, što ga je Gaj u njoj za osnutak prvih hrvatskih novina bio poduzeo, i da taj korak bude spomenut na prvome mjestu, kad hoćemo koju da reknemo o hrvatskom novinstvu uopće.

Od Gajevih »Novina horvatskih« do danas hrvatsko se novinstvo snažno razvilo i razgranalo. Velik broj dnevnih, tjednih i drugih novina pokretan je, kad su nakon Bachova apsolutizma stali da se javljaju novi pokreti u političkom i uopće javnom životu hrvatskoga naroda. Nakon Gajevih »Novina horvatskih«, koje su već godinu dana kasnije pretvorene u »Ilirske narodne novine« te do danas izlaze kao »Narodne Novine«, prvi je najznačajniji događaj u prošlosti hrvatskoga novinstva bio g. 1860. osnutak Štrosmajerova »P o z o r a«, koji se g. 1869. promijenio u »Obzor« te pod tim imenom još i danas izlazi. Nekoliko decenija koncem prošlog i početkom ovog stoljeća igralo je važnu ulogu i novinstvo, koje je poteklo iz t. zv. pravaškoga političkoga pokreta (»Hrvatska«, »Hrvatsko Pravo«, »Hrvatstvo« itd.), ali toga je novinstva u novijoj dnevnoj štampi nestalo. U Dalmaciji je velik utjecaj vršio Pavlinovićev »Narodni list« od g. 1871. u

DR JANKO ŠIMRAK,
DIREKTOR „HRVATSKE STRAŽE"
Foto Ivo Kirin

ZAGREBAČKI DNEVNICI

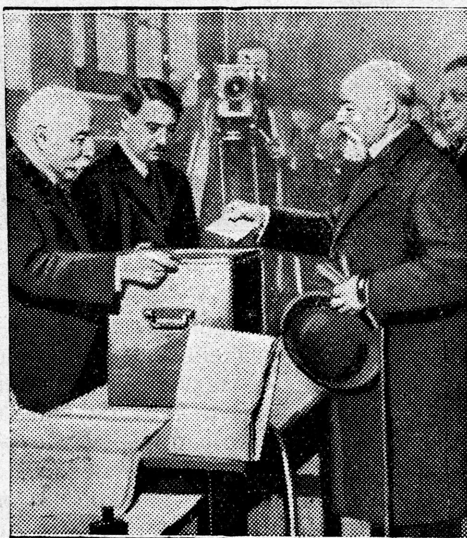
Zadru. Bojovni liberalizam zastupali su početkom ovoga stoljeća zagrebački »Pokret« i sušački Supilov »Novi list«. Izazvani sistematskim napadajima liberalnoga novinstva pokrenuli su katolici, organizirani u katoličkom pokretu g. 1907. »Jutro« u Zagrebu, a g. 1911. »Riječke Novine« na Rijeci. Početkom svjetskoga rata zabranila je madžarska vlast »Riječke Novine«, koje su od g. 1914. izlazile dalje u Zagrebu kao »Novine«, od g. 1918. kao »Narodna Politika«, a od g. 1929. kao »Hrvatska Straža«. U Bosni je do g. 1918. velik utjecaj među Hrvatima vršio Štadlerov »Hrvatski Dnevnik«, a u Osijeku »Narodna Obrana«. Nakon prevrata izlazili su katolički dnevnici »Narodna Politika« u Zagrebu, »Hrvatska Obrana« u Osijeku, »Jadran« u Splitu i »Jugoslavija« u Sarajevu.

Prema tom novinstvu, koje se stavilo u službu pojedinih idejnih struja, razvila se i vrst dnevne štampe, koja se stavila primarno u informativnu službu, iako kod toga nisu sačuvali ni u idejnom pogledu svoju neutralnost. Takvi su dnevnici »Novosti«, »Jutarnji List«, »Večer« u Zagrebu, »Jadranska pošta« u Splitu, »Večernja pošta« u Sarajevu. Ta vrst novina ima najveće raširenje. Od ostalih dnevnika čita se u Slavoniji dosta osječki »Hrvatski list«, a u Dalmaciji splitsko »Novo Doba«. Oba ta dnevnika igrala su u prošlom deceniju i određenu političku ulogu.

Danas izlazi ukupno dvanaest hrvatskih dnevnika uz priličan broj drugih novina po svim važnijim hrvatskim gradovima. Hrvatskoga novinstva ima nešto i izvan Jugoslavije: tako u Americi izlazi nekoliko hrvatskih novina, a gradišćanski Hrvati izdaju u Austriji svoje »Hrvatske Novine« u gradišćanskom hrvatskom narječju.

Zadaća i dužnosti novinara

Svako zvanje nosi u sebi stalne obaveze, jer je djelovanje svakog pojedinca bilo u kojem zvanju vezano na društvenu zajednicu. Obično se danas viče na novinare s različitih strana i predbacuju im se kojekakve mane i nedostaci, no svemu je uzrok upravo to, da većinom nisu znali shvatiti pravi cilj, objekat i metodu djelovanja u svom zvanju. Imade nažalost danas novinara, koji vode glavnu riječ, a koji u okorjelosti svojoj ne mare ni da promisle o ispravnosti ili neispravnosti onoga, što rade. A ipak ako su u bilo kojem zvanju potrebita načela i dosljednost tim načelima, to je svakako potrebito u novinarskom

PREDSJEDNIK FRANCUSKE REPUBLIKE DOUMER glasuje u izborima pet dana prije svoje tragične smrti

zvanju. Novinari naime najživlje sudjeluju u stvaranju javnog mišljenja, živeći u neprestanom kontaktu sa publikom utječu na njezino raspoloženje, formiraju njezino naziranje i čine joj, da vidi stvari, događaje i ljude u onome svijetlu, u kakvom ih oni prikazuju. Rijetka i velika je uloga novinara u životu pojedinaca i cjeline. Zato su i dužnosti i zadaće njihove velike. Zanimljivo je, što o zadaći i dužnostima novinara misli kardinal portugalski patrijarha u Lisabonu, pa ćemo ovdje iznijeti njegov govor, koji je upravio katoličkim novinarima prigodom jedne proslave portugalskog katoličkog dnevnika »Novidades«. Ovo su njegove riječi:

»Službenici Riječi. Novinarska je zadaća skoro isto, što i svećenička... Naš se gospodin zove Riječ, što znači sjaj svjetlosti Božje istine. Novinari su službenici Riječi, one riječi, kojom je svjetlost bila rastavljena od tmine, riječi, koja rasvjetljuje svakog čovjeka, koji dolazi na svijet. Mjesto, koje novinari zauzimaju, odlično je i važno te ima za dužnost, da donosi svjetlost braneći prava Božja i Crkve i nastojeći na svakom polju učvrstiti kraljevstvo Božje. Svjetlost ne dolazi od nas, Bog daje svjetlost, koju katolički novinari raširuju po svijetu. Oni nastoje, da se Krist više upozna i prema tome više ljubi, a i bolje da mu svijet služi.

Glasnik Crkve. Katolički novinar je po svojoj naravi predstavnik Crkve: glasnik je po objavljivanju njezinih smjernica i mišljenja. Ne ću time kazati, da je katolički dnevnik službeni organ Crkve, ali kao glasnik govori u njezino ime u onoj mjeri, ukoliko izražava mišljenje Crkve. To je velika čast, ali i odgovornost... Novinarska je služba služba svjetlosti. Ne propuštam da naglasim preveliku važnost toga baš danas, kada val zabluda, neznanja i tame prijeti da pokrije cijeli svijet.

Red i ljubav. Glavne odlike katoličkog novinara jesu ove:

1. Potpuna pokornost Crkvi. Primati potpunu odgovornost za svoje pisanje, ali nemajući doslovno svećeničku zadaću novinarska nauka vrijedi toliko, koliko je nauka Crkve.

2. Potpuna nepopustljivost u načelima. Bila bi izdaja Crkve i dušâ umanjiti istinu. Istina nije naša. Nije slobodno prikazati je nego u potpunom svijetlu da ona prosvjetljujući i pobjeđujući oživotvori prije unutra, a zatim izvana djelo, radi kojeg je Riječ Božja došla na svijet... Oni, koji još ne osjećaju sa Crkvom, možda je i ne poznaju. Zato radite, da je svi upoznadu s onom veličanstvenom stalnošću, koja sama daje čvrstoću vječnih načela, znajući ipak, da nepopustljivost ne znači stalnost.

3. Dar ljubavi. Potpuna odanost načelima mora se pridružiti drugoj jednoj kreposti: ljubavi prema čovječanstvu t. j. na veliko kršćanstvo, o kojem piše Bossuet, da jedino daje blagoslovni poticaj za povratak k istini. Katolički novinar ne može da bude strančar, koji se tvrdoglavo ograđuje u tvrđu svojih načela kao neki feudalni gospodin. Mora posjedovati dar ljubavi, jer pripada društvu apostola.

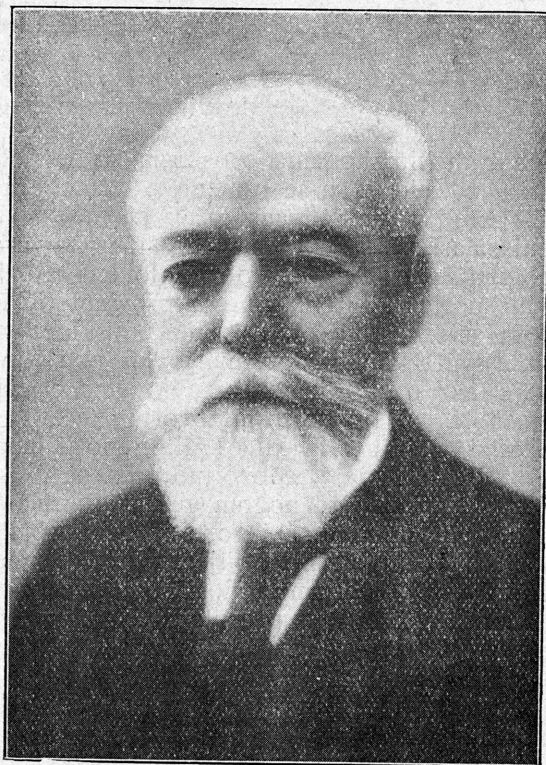
4. Universalnost. Katolički novinar, ako je sin Crkve, treba da bude nesamo čovjek jedne stranke, škole, nauke, nego njegova prava stranka i nauka jest Crkva, koja je velika kao i svijet.

Primjer nasljedovanja. Novinar ima sjajan primjer u sv. Franji Saleškom, koji je sve svoje prirodne sposobnosti razvio u silnu ljubav Kristovu ostvarujući jedinstvo čovjeka, kršćanina i apostola.«

Zadaće i dužnosti katoličkog novinara, koje je zacrtao u tom govoru lisabonski kardinal patrijarha, mogu se uglavnom primijeniti i na svakoga novinara uopće, jer načela, koja vrijede za katolika novinara, nose obilježje općenitosti i vječnosti, a ako ikoji ideal svaki novinar treba da ima neprestano pred očima, imali bi to biti ideali, koji doista obuhvaćaju općenitost i sežu do vječnosti. Samo u službi tih ideala postaje novinarstvo jedno od najuzvišenijih zvanja u ljudskom životu uopće.

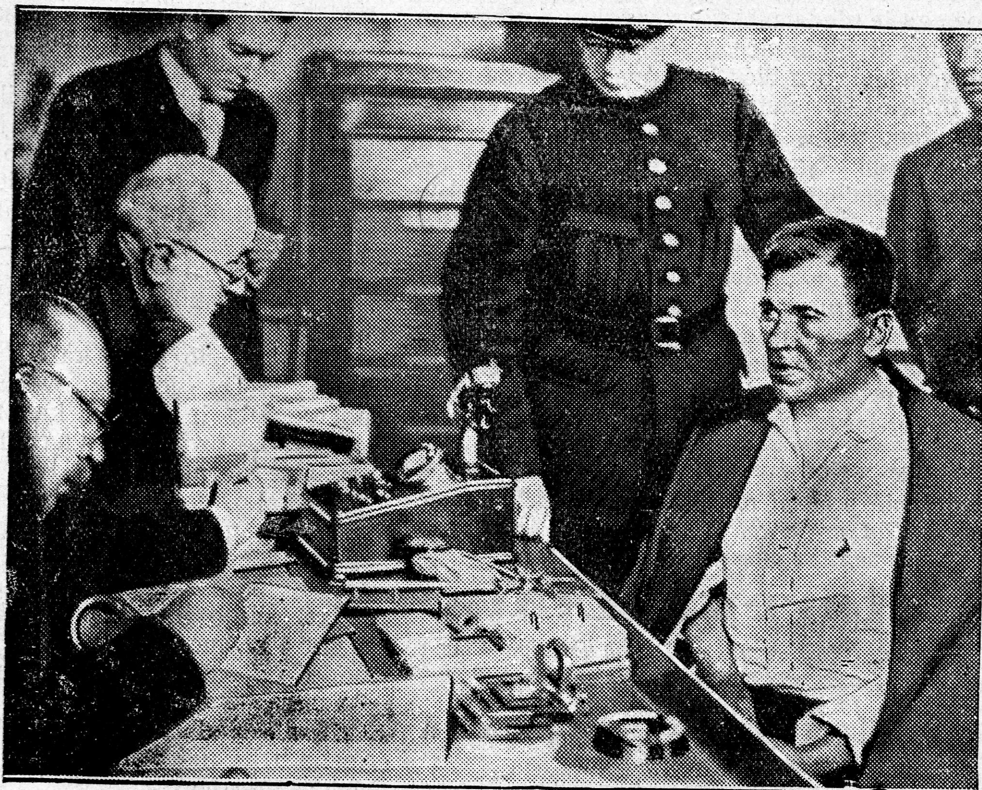
Atentat na predsjednika Francuske republike

U Parizu je početkom svibnja bio priređen tjedan knjige. Među brojnim izlagačima izložili su i francuski književnici bivši ratnici svoja djela u palači Salamona Rotschilda i na tu su izložbu pozvali i predsjednika republike Paula Doumera. Doumer se njihovu pozivu najpripravnije odazvao i u pratnji predsjednika udruženja književnika bivših ratnika ušao 6. svibnja u veliku izložbenu dvoranu, gdje se upoznavao s književnicima, kojih su se djela nalazila na toj izložbi. No u tom času pojavio se pred njim nepoznat čovjek i ispalio na nj četiri revolverska metka. Atentator je ruski emigrant Pavao Gorgulov, liječnik po zanimanju, koji je odmah uhapšen i odveden na policiju. Predsjednik republike Doumer prevezen je teško ranjen u bolnicu, gdje je sutradan 7 svibnja izjutra preminuo. Njegov je gubitak neprežaljiv u ovo kritično doba francuskog političkog života. Na mjesto predsjednika bio je izabran lanjske godine 13. svibnja kao kandidat desnice i centruma sa 442 glasa protiv 401 glasa, koji je pao za Brianda. Bio je kao neki simbol umjerene Francuske. Star, pun iskustva, dugogodišnji predsjednik komore i senata, čovjek umjerenih ali stalnih načela. Rodio se 22. ožujka 1857. Otac mu je bio željezničar. Postao je profesor, ali je putem novinstva rano ušao u politiku. Godine 1888. izabran je za poslanika i vršio otada različite časti, a bio je u više navrata i ministar. Kolikogod se isticao u javnom životu, nije se nikad otuđio toplom gnijezdu svoje obitelji: postao je otac osmero djece, od kojih je četiri sina izgubio u svjetskom ratu. Kao što su oni ni krivi ni dužni poginuli u ratu, tako je on ni kriv ni dužan poginuo od zločinačke ruke, dok je bio na djelu za pronicanje narodne kulture i narodnih kulturnih radnika, upravo u vrijeme, kad su njegovo iskustvo i njegova smirena ruka bili najpotrebniji kormilu francuske republike na uzburkanim valovima sadašnjice.

PREDSJEDNIK FRANCUSKE REPUBLIKE DOUMER, koji je 6. svibnja poginuo od atentata

U četvrtak 12. svibnja otpraćen je iz Elizijske palače pokojni predsjednik francuske republike na vječni počinak uz veliko učešće hiljada naroda. Već 10. o. mj. sastala se u Versaillesu Narodna skupština, da prema zakonu iz god. 1875. odmah izabere novoga predsjednika republike. Za novog predsjednika izabran je dosadašnji predsjednik senata Albert Lebrun.

ATENTATOR GORGULOV NA PRESLUŠANJU NA POLICIJI IZA IZVRŠENOG ATENTATA NA PREDSJEDNIKA DOUMERA

PROLJEĆE

ROMAN JEDNE OBITELJI
Norveški napisala Sigrid Undset
Prevodi Kruno Krstić (NASTAVAK.)

Pod njihovim nogama prostirala su se polja raži i livade, koje su se rumenjele od cvijeća u travi. Usred polja i livada ležali su mali sivi i crveni salaši. Nizak i taman rub šume zatvarao je pogled sa svih strana. Po svijetloplavom nebu plovili su ljetni bijeli, suncem prosjani oblaci.

Roza se izvali na plaid i umorno sklopi oči. Torkild svuče kaput i podstavi joj ga pod glavu. Dok je tako u košulji pokraj nje sjedio i pušio, pogleda ga ona i ponešto mrzovoljno reče:

»Već si odebljao, Torkilde. Ah, lijepo ti je.«

»Da, lijepo mi je,« zadovoljno pristane on.

Roza je nestrpljivo nogom gurala pijesak.

»Ah, kad vidim šumu i gore na nebu oblake, spopada me silna čežnja za ljetnim praznicima.«

Torkild se odjednom sjeti, da ona prošle godine uopće nije bila na praznicima, jer joj je to bilo prvo ljeto u novom namještenju, i upita je, koliko će dopusta dobiti ove godine.

»Četrnaest dana,« reče ona uzdahnuvši. »Kod nas se nikada ne dobiva više.«

»Kad ćeš dobiti dopust?«

»Istom u kolovozu ... negdje u kolovozu ...«

»Jesi li već odlučila, kamo ćeš otputovati?«

»U pansion. Ne preostaje mi ništa drugo. Rado bih otišla na kakvo putovanje, ali nemam nikoga, da me prati. Htjela bih da odem u bregove.«

»Kad bi mogla da dobiješ dopust koncem kolovoza, onda ...« Torkild se zamisli: »Kad bi i Doris došla ... Lorens i ja iznajmili smo za na jesen jedan salaš, lovit ćemo jarebice. Gore kod Fordala. To bi ti sigurno bilo ugodnije nego pansion.

Roza ga je gledala. U njegovu glasu i njegovim kretnjama nije bilo ničega do bratske prijaznosti. U čitavom njegovu biću nije ona mogla da nađe nego bratsku, prijateljsku dobrotu. Bio je sasvim zadovoljan; danas je o n bio brbljav, živahan. Bio je bar nešto odebljao. Ništa nije ostalo na njemu od melankoličnog, plačljivog zaljubljenika. Mlada djevojka u Rozi osjetila je, unatoč svim svojim principima, da je malo zanemarena.

Preko zime ga je dvaput posjetila u Fensalu. Tada je bio drugačiji. Možda je dakle njegova beskrajna ljubav prema njoj imala svoj osnov u tome, što je morao da stanuje po momačkim sobama i nije imao pristojna stana. U Fensalu i nije bilo prijatno; on je tamo stanovao kod jedne obitelji, kod nekog inžinjera Lieda iz tvornice. Ona se sjećala Torkildove sobe s m o k e t pokućstvom, željeznim krevetom i lošim reprodukcijama Böcklinovih slika u modernim okvirima na zidovima ... uostalom se tamo po svim sobama nalazilo pokućstvo prevučeno plišom, moderni okviri i porazbacane dječje igračke. Bilo je tamo troje dražesne djece, koji su Torkilda zvali ujakom i bili s njime dobri prijatelji. I sam je gazda bio ugodan čovjek, ali Roza nije mogla da trpi njegovu ženu, koja je imala umjetničke sklonosti te od vremena do vremena pisala manje stvari za ženske listove i manje novine. Ne znajući zašto, Roza je bila uvjerena, da gospođa Lied cilja na Torkilda ... što njemu nije bilo osobito ugodno ... Naprotiv ona nije nikada osjetila, da bi Torkildu smetalo, kad ga je Betzy žestoko salijetala.

Srdita na sebe, a pomalo i na njega, reče ona odjednom kroz smijeh:

»Ah, vi ste muškarci zbilja skupa stvar, kao što kaže gospođica Pedersen. Kad imate momački stan s dvjema zgodnim sobicama i gazdaricu, koja vas tovi dobrom hranom, onda ne želite više ništa na svijetu.«

Torkild se lukavo nasmiješi i reče:

»Priznaj, da bar hrana m o ž e biti dobra.«

Roza umorno uzdahnu:

»Ja svakako moram priznati, da hrana m o ž e biti loša. Ali već mi je do grla došla prigrijana hrana u pansionu.«

»Sirotice mala,« reče ozbiljno i nježno Torkild. Ona je bila bijesna na sebe, jer se srdila na to, što je njegova nježnost isključivo bratska.

»Nego, Rozo, mi moramo da nešto smislimo, pa da ti ugodno provedeš praznike. Jadan je to dopust — četrnaest dana u dvije godine.«

On dohvati njenu ruku i poljubi je ne pitajući, smije li. Roza je znala i zašto ... to što mu je ona dopuštala, nije bila nikakva milost. On joj je iskazao tu malu nježnost zato, jer ju je žalio i nije znao, što da za nju učini.

»Nisi li kanila da sada otputuješ k Dorisi?« upita Torkild.

»Ne, iskreno da ti kažem ... kad tebe nema tamo ...« Od stida pred svojim vlastitim riječima pocrvenjela je odmah kao krv. Ona je dakle doista pokušavala da ga navede na to, da ponovno preuzme staru ulogu.

»Dakako, dakako. Sada je tamo jako mrtvo. Ali Rozo, ne bi li se kako dalo udesiti, da ti na jesen dođeš s nama u bregove? Ja još nisam tamo bio, ali mora da je vrlo lijepo ... pod salašom se nalazi veliko jezero. Mogli bismo dakle da veslamo i lovimo ribu, a ako bi ti željela da s Doris pođeš na omanje izlete, odatle je lagan put do Rondane. Odlazili bismo na šetnju, kuhali kavu vani u prirodi, gledali izlaz i zapad sunca — u jednu riječ ugodno bi se proveli, kao nekada davno kod kuće.«

Roza je s poniznom zahvalnošću slušala njegove planove. Ona naravno ne će doći... jer to bi značilo njemu i Helsingu pokvariti čitavu lovačku turneju. Ali pustila ga je ipak, da dalje opisuje njihov boravak u bregovima i slušala njegove prijedloge o tome, kako da se njen položaj poboljša. Torkild je upita, ne bi li mogla da nađe kakvo zgodnije namještenje; bi li se dala naći kakva poštena obitelj, pa da stanuje kod nje, umjesto da se davi u tom odvratnom pansionu... Možda će najbolje biti, da se nađe stan na kraju grada, gore na Vinderenu ili Slemdalu. Zimi će onda zajedno odlaziti na skijanje...

»Ti si, Torkilde, uistinu najbolji čovjek na svijetu,« reče ona na koncu.

»Šuti, ja sam materijalistički gad,« reče smijući se Torkild, »koji uživa uz lonce gospođe Stranden pune mesa. Kad bismo samo za te mogli naći još jednu gospođu Stranden, siroto djevojče.«

Objed je bio obilan, bilo je mladih mrkava i slatkoga graška u jusi, umaka od vrhnja uz teleću pečenku, a na kraju dolili su kao poslasticu čitavu hrpu jagoda s vrhnjem. Roza je otvoreno priznavala, da već godinama nije tako dobro jela.

»Ili bolje nikada,« nasmija se ona odjednom. »Zapravo nisam nikada imala dobru hranu, Torkilde. Mama nije bila osobito vješta kuharica. A poslije sam uvijek, kako ti je poznato, stanovala kod stranih ljudi. Ali ovo je tako, kao što sam ja Hannu Winsnes zamišljala...«

Torkild se tiho nasmiješi. Nije htio da se na njemu vidi, kako su ga ganule njene riječi. To, što nije nikad imala dobru hranu, nije po sebi bilo tako žalosna stvar, ali mu je dokazivalo, kakva je ona zapravo sirota. Od smrti njene majke nije bilo nijednog čovjeka, koji bi joj ponudio mjesto za svojim stolom; ona se uvijek morala da zadovolji mjestom, koje je mogao uzeti svatko, tko ga je mogao da plati. Njen se život kretao među uredom i pansionom, među sasvim stranim ljudima. Nije imala prijatelja; teško joj je bilo da se kome približi. Kad se upoznala s njegovim drugovima i njihovim znancima u planinskoj kućici, on je uvijek opažao, da je njoj nemoguće da se prilagodi onom soju ljudi, na koji su upućene mlade samostalne djevojke u pansionu. I sve je on to bez dubljega razmišljanja primjećivao, sav sretan, što je ona upućena jedino na njega, na njegovo društvo. Nikada još nije pomislio, kakva je za nju šteta, što svoju mladost mora da proživljuje u najtužnijoj samoći, koja se da zamisliti... u samoći, u kojoj čovjek nikada nije sam. Za vrijeme posla i kod svakog jela morala je ona da sjedi uz strane ljude; u slobodno vrijeme mogla je da bira: da sjedi u kakvom »salonu« među stranim ljudima, ili u svojoj sobici u pansionu, iz koje se vidjelo mračno dvorište... ili da sama luta gradom, u kome nije nikoga poznavala. Jer mlada djevojka u velegradu ne može da ode u šumu ili u polje, ako je sama.

Ne, on dotada nije nikada razmišljao, kakav je zapravo njen život. On, jedini njen prijatelj, mučio ju je od jutra do mraka svojim ljubavnim prošnjama. Činilo mu se, da je osamljeniji od nje. Da, on je zacijelo bio osamljen... ona je doista bila jedino biće na svijetu, s kojim ga je vezivala neka unutrašnja veza. A ipak ga to nije priječilo, da sklapa razna prolazna, vrlo ugodna prijateljstva. Bilo je nešto u njegovoj duši, što je samo njoj pripadalo... ali bilo je i koječega drugoga... on se sjeti svoga drugovanja s Lundom i osobito s Helsingom. To je drugovanje bilo prijateljstvo — malo suzdržano, ali pravo i iskreno, i on je znao da cijeni vrijednost toga prijateljstva. Pa njegovo prijateljstvo s Betzy. To prijateljstvo s njegovim »žargonom«, poljupcima, nježnostima i sličnim stvarima nije on u svojoj bezazlenosti nikada smatrao nevjerom prema svojoj jedinoj, ljubljenoj Rozi... sve dok umalo nije upao u položaj, iz koga više ne bi bilo izlaza.

Kavu su popili vani na verandi. Torkild je sjedio na ogradi među ružama i promatrao rascvjetali vrt.

»Nije ni ovdje uvijek kao danas,« progovori on odjednom tiho. »To je sad najljepše doba. Danas je baš tako, kao što mora da bude, kad mi ti dolaziš u posjete.«

Torkild opazi, kako je ona pocrvenjela. Pomisli, da se ona boji, da će on opet početi svoju staru pjesmu. Stoga ustade, uđe u kuću i sjedne za klavir.

Pred njim su ležale note Rozine majke, koje mu je gotovo sve Roza darovala, jer je ona sama vrlo slabo svirala na klaviru.

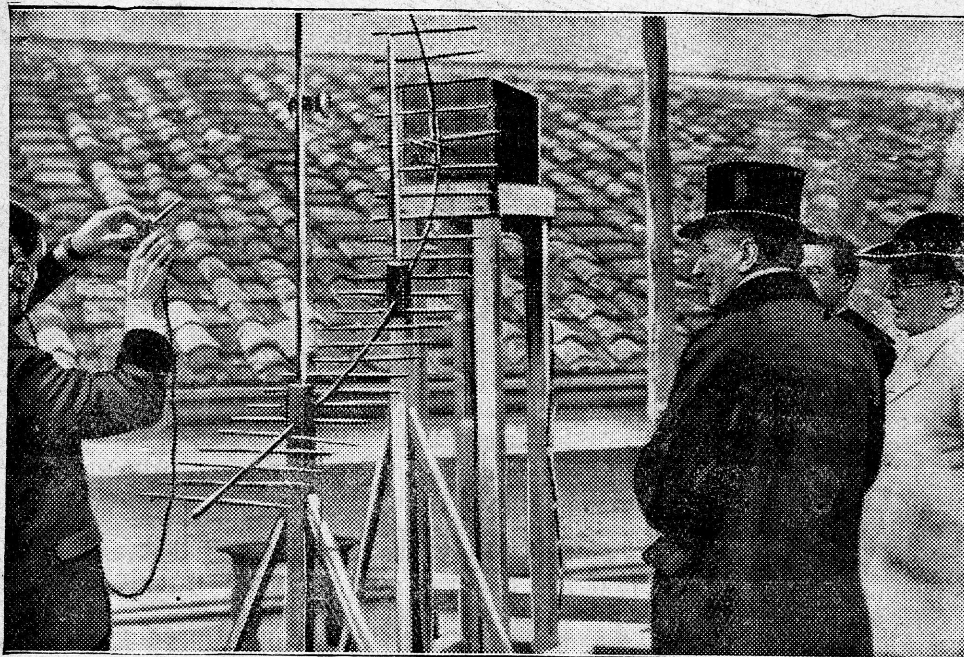
Ona je i dalje sjedila na verandi. Pčele su u ružičnjaku zujale uljuljavajući u san, a zrak je bio zasićen vrelim snažnim dahom ljeta. Slušala ga je poluzatvorenih očiju, dok je pjevao uz pratnju pjesme, uz koju je odrasla.

Odjednom stupi Torkild na vrata. Zaustavi se časkom na pragu i zagleda se u ljetni vrt.

»Znaš, Rozo... meni se uvijek činilo, da me nešto u ovoj kući sjeća na tvoju majku. Razlog je tome možda taj, što uvijek moram da se sjećam nje, kad otkrijem ljepotu i harmoniju u malim, neuglednim sobama. To nisam osim kod vas još nigdje tako snažno osjetio — kao kad sam ovamo došao. Ne čini li se i tebi, da ovdje nešto sjeća na tvoj dom?«

»Istina,« reče tiho Roza. »Naime ovo je ovdje d o m. A ja još nisam vidjela doma osim onog maminog...«

(Nastavit će se.)

PAPA PIJO XI.
prisustvuje Marconijevim pokusima na novoj vatikanskoj radio-stanici sa ultra-kratkim valovima. Marconi koji se na slici nalazi uz Papu, tumači pokuse, koje izvodi njegov asistent

ASSAR GABRIELSON,
nasljednik Ivara Kreugera u vodstvu švedskog žigičnog trusta

U s

TALIJANSKI KRALJ NAE
KNJIGA F

? Zašto još nisi

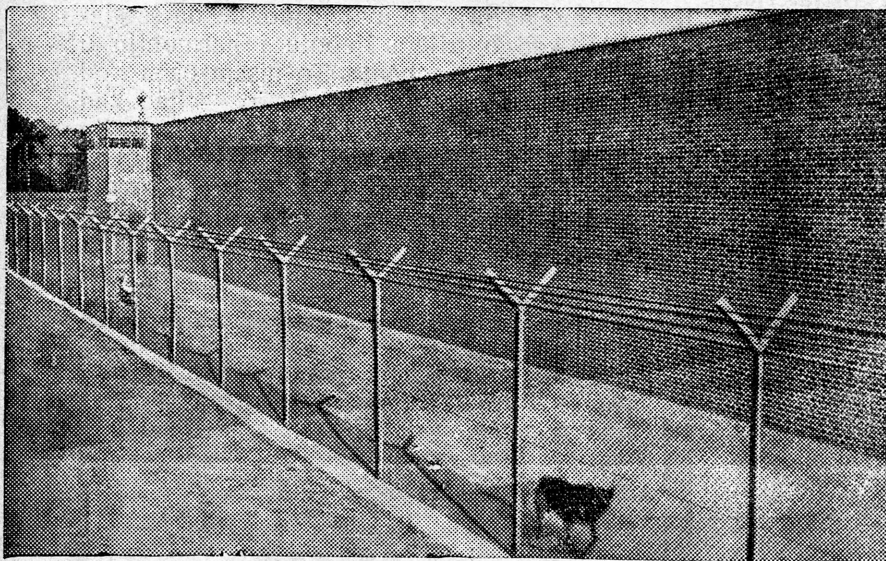
DOGAĐAJI

U TRAVNJU.

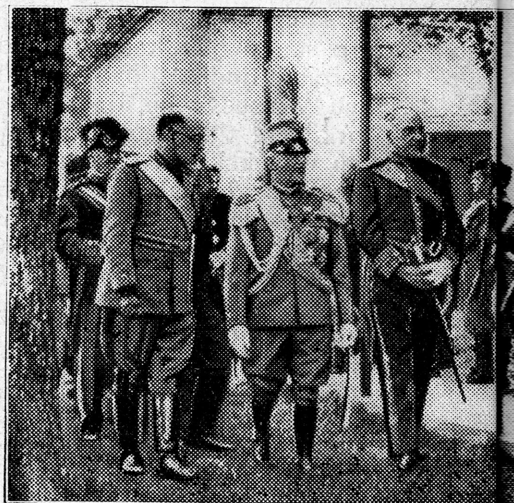
20. Na konferenciji za razoružanje u Ženevi dolazi pomalo do toga, da se zastupnici svìju država slože bar u nekim pitanjima, samo Litvinov, zastupnik sovjetske Rusije zauzima posve negativan stav, glasuje protiv svega i nastoji tako omesti uspjeh konferencije pokazujući time, kako boljševicima uopće nije iskreno stalo do svjetskoga mira.

21. U Beču umro kardinal dr. B. Piffl, bečki nadbiskup. Rodio se g. 1864. Kao redovnik augustinijanac zaređen je g. 1888. za svećenika, g. 1913. imenovan je bečkim nadbiskupom, a g. 1914. kardinalom. — Isticao se osobito kao velik promicatelj dobre štampe.

22. U Oberammergau-u umro je direktor pasijskoga kazališta Johann Zwing, koji je prije svjetskoga rata bio najslavniji predstavljač Jude u pasijskim igrama. — Mandžurska vlada se prijeti međunarodnoj komisiji Saveza Naroda, koja je došla proučiti prilike kinesko-japanskoga konflikta. — Američki ministar vanjskih posala predložio je na konferenciji u Ženevi, da se postepeno razoružanje provede ponajprije sniženjem vojnog proračuna u svim državama.

NAJMODERNIJA NJEMAČKA TAMNICA U BRANDENBURGU
Zadovoljava svim zahtjevima higijene i sigurnosti. Na slici se vidi zid i rešetkasta ograda. Između njih je hodnik, u kojemu čuvaju stražu dresirani psi

23. U Zagrebu otvoren proljetni Zagrebački Zbor. — U Washingtonu su pekari ponudili Crvenom Križu skoro sav neprodani kruh za nezaposlene radnike. — Glavni urednik »Manchester Guardian« utopio se u jezeru Windermere. — U Novim Delfima u Indiji uhapšen je predsjednik indijskog kongresa Paudit Nadan Mahan Valaviva.

24. U Prusiji obavljeni parlamentarni izbori, u kojima su Hitlerovci dobili 167, Centrum 68, socijalisti 93, komunisti 56, njemački nacionalci 31, a ostale manje stranke 13 mandata.

25. Židovi u Palestini održali su t. zv. palestinski revizionistički kongres, na kom su predložili, da se od Društva Naroda zatraži, da mandat nad Palestinom bude oduzet Engleskoj i povjeren kojoj drugoj velikoj državi. — U Lavovu umro je slavni ukrajinski političar Juli-

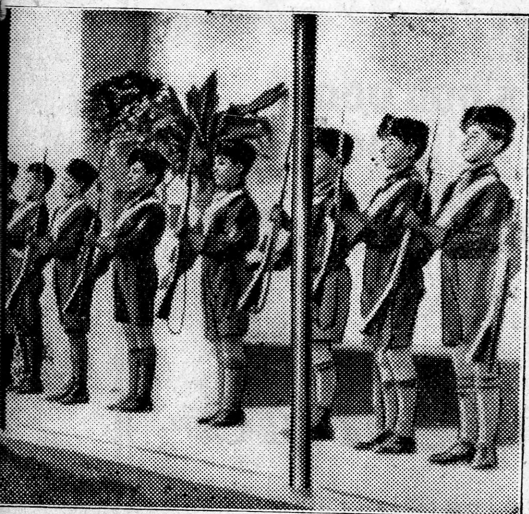
GENERAL URIBURU,
bivši predsjednik republike Argentine, preminuo je u Parizu

dini:
EĐUNARODNOJ IZLOŽBI
FIRENCI

jeronimski član?

VELIKE NOGOMETNE UTAKMICE
U Londonu su prigodom posljednjih velikih nogometnih utakmica postavljene oko stadiona bodljikave žice, da zaštite igralište od strastvenih, oduševljenih i nadaleko poznatih engleskih kibica

jan Romančuk, koji je 24. veljače o. g. navršio 90. godinu života. Bio je poštivan od cijeloga ukrajinskoga naroda kao vođa Ukrajinaca.

26. Grčki parlamenat ukinuo zlatnu valutu. — Španjolski isusovci pregovaraju u Poljskoj, da iznajme za svoj red dvorac Siemianowice u Gornjoj Šleskoj te da ondje smjeste jedan dio članova svoga reda, protjeranih iz Španjolske.

27. Član američkoga parlamenta Laguardia izjavio je senatnom odboru, da su prošle godine njujorški bankari platili novinarima četvrt milijuna dolara (13 milijuna dinara) za širenje neistinskih vijesti o burzovnim vrednotama. — Njujorški ured rada izjavio je, da u Sjedinjenim Državama Sjeverne Amerike ima 7,950.000 nezaposlenih.

28. U Moskvu su stigli turski predsjednik vlade Ismet paša i ministar vanjskih poslova Teofik Ruždi beg, da učvrste veze između Rusije i Turske.

29. U Parizu umro general Jose Francisko Uriburu, koji je 6. rujna 1930. srušio revoluciju dotadanjeg argentinskog predsjednika republike Irigoyena, te sam postao predsjednik Argentine vladajući nasilno. No početkom ove godine srušena je njegova vlast te je morao pobjeći iz Argentine. Došao je u Francusku kao izbjeglica i tu je eto umro.

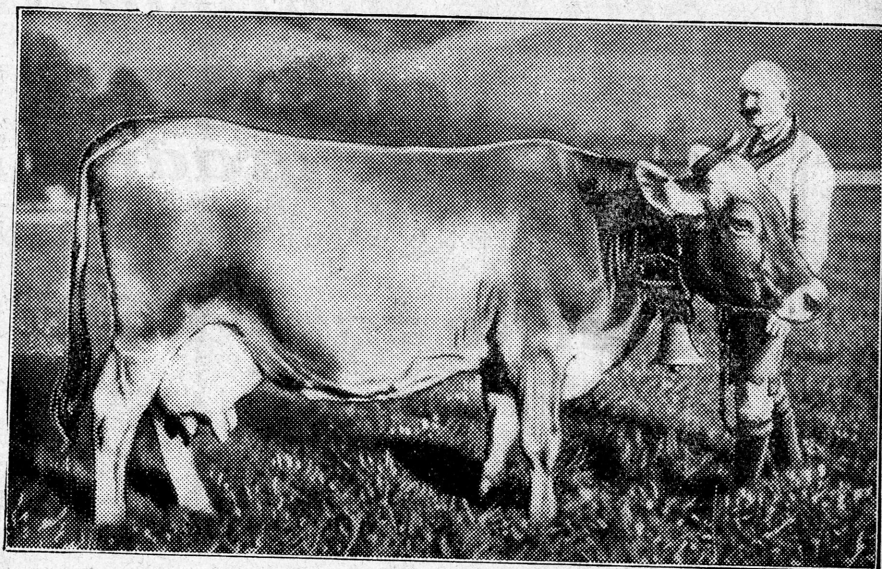
30. Irski parlamenat izglasao sa 77 protiv 70 glasova zakon, da se ukida prisega vjernosti engleskom kralju. — U Ženevi završena 16. međunarodna konferencija rada. — Na ženevskoj konferenciji za razoružanje završena je druga perioda vijećanja, te je nastupila opet pauza.

U SVIBNJU.

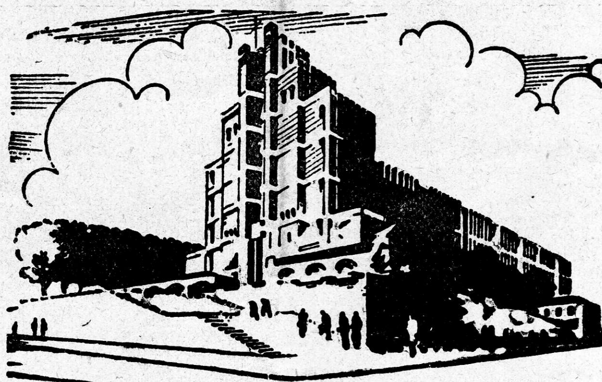
1. U francuskim parlamentarnim izborima izabrano 248 zastupnika, a ostali se biraju tjedan dana kasnije u naknadnim izborima. — U Bratislavi, glavnom gradu Slovačke, otvorena je kolodvorska kapelica za nedjeljne službe Božje, da im mogu pribivati putnici, koji radi putovanja za to inače ne bi imali prilike.

2. Zrakoplov »Zeppelin« otputovao na četvrto i posljednje svoje ovogodišnje proljetno putovanje za južnu Ameriku.

3. Američki parlamenat zaključio, da se vrijednost dolara snizi na onu, koja je bila g. 1926., t. j. za 35%.

KRAVA, KOJA JE DALA U 12 GODINA 85.000 LITARA MLIJEKA, t. j. 5000 litara na godinu ili oko 4 litre mlijeka na dan. Krava je vlasništvo bivšeg austrijskog predsjednika republike Hainischa

RAZNI OBLICI MODERNIH STAKLENIH VAZA

Proljetno cvijeće u vazama

Napisala Ljuba Arnold

Već smo se zasitili zimskog zelenila, koje su nam kroz dugu zimu pružale jelove, smrekine i borove grančice. One nam zimi osvježuju sobu svojim mirisom i svojim zelenilom, a usto se dugo drže, pogotovu u temperiranoj sobi. Suho cvijeće (Strohblume) ili kakvi zgodni plodići kao na pr. od ruža, trava, koje smo u jesen pobrali u vrtu ili polju, već su se zaprašili u vazi, dosta su nam dugo resili sobu, treba ih izmijeniti.

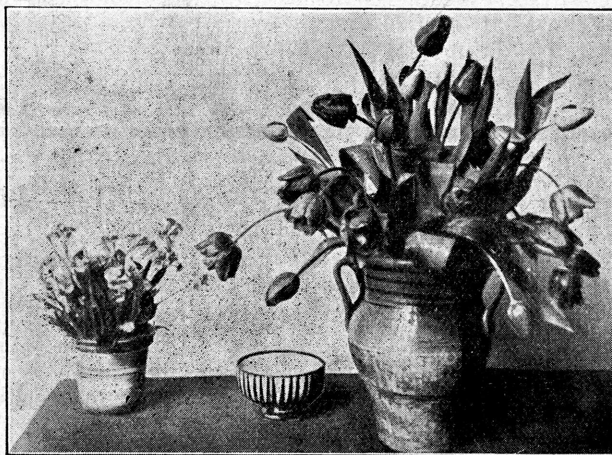
S prvim proljetnim suncem pojavile su se raznovrsne mace: vrbe, lijeske, topole, johe, breze. Veselo smo ih pozdravili kao vjesnice proljeća. Lijepo su pristajale u kakvoj višoj vazi k uskrsnim pisanicama na stolu, oko kojega su se skupljali uskrsni čestitari. I to je prošlo. Na redu su rane proljetnice. Prve kao: snježnica, visibaba, šafran davno su već prošle, ocvale. Jesu li nam poljepšavale dom?

Iza njih su procvale u vrtu ili u polju: jasno žuti jaglac, zvjezdasta azurno modra šumarica, ili njoj po obliku slična zlatno žuta zlatica, tamno plava ljubica, raznobojne baršunaste maćuhice, ljubičasti sad više plavi, sad više crveni plućnjak, ružičasta bergenia. Sve je to cvijeće, za koje su potrebne niske široke vaze i vazice.

No reći će mnoga domaćica: a gdje mi je novac za te skupocjene vaze?

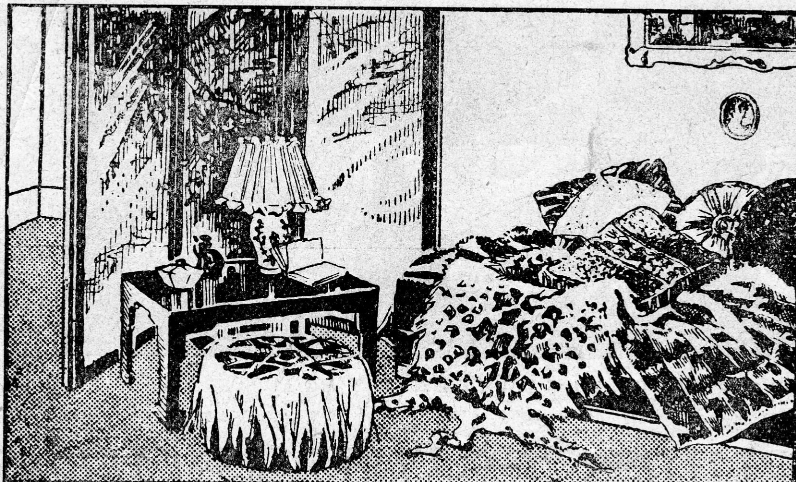
Zaboravljamo, da u našem kućanstvu ima više puta vrlo zgodnih starih šećernih posuda, možda su još od naše babe. Poklopac im se razbio i sada ne služe više za spremanje šećera. Složimo u njih zgodno rane proljetnice, koje su većinom na kratkim drščima, i postići ćemo često znatnih efekata.

Na našoj slici prva posuda nije ništa drugo nego stara šećerna doza bez poklopca, a i druga posudica do nje u sredini je stara preostala šalica, kojoj su sve farice već davno razbijene. Slično nam mogu poslužiti čašice od likera. Bilo ih je šest ili dvanaest pa se ředom razbijale, ostala je jedna ili dvije, pa što sada s njima? Eto nam zgodnih vazica za nekoliko ljubica, zlatica,

JAGLACI I TULIPANI U ZEMLJANIM VAZAMA
Foto Dr Z. Arnold

đurđica. Biljna porodica lijerova dariva nas raznim vrstama luka, ali i krasnim mirisavim proljetnicama, kao što su: raznobojni tulipani, zumbuli, đurđice, pa modri procjepak dvolisni, koji često nazivaju divlji zumbul. K tome pridolaze raznovrsne narcise iz porodice sunovrata. Ovo je cvijeće vrlo dekorativno i u loncima, a usto zahvalno, jer nam dugo traje. Međutim kako se krasno ističe nekoliko žutih ili crvenih tulipana i u običnoj zemljanoj povišoj vazi! Ne postižu se efekti samo sa kristalnim vazama, iako je to danas moda. Baš je u tom vještina sposobne žene, da iskoristi i stare, inače neuporabljive posude ili jeftine zemljane vazice, u koje ukusno namjesti ma i obično poljsko cvijeće, te tako skromnim sredstvima učini svoj dom prijatniji i ljepši. Osobito gradski stanovi vape za cvijećem, gdje nemaš uz prozor vrtić s mirisom i svježinom bilja.

svoju putnu košaru upotrebila kao krevetac za svoje malo dijete. Dugačka je dosta, a dala sam skinuti poklopac i udesiti tako, da se s obadvije strane zaključava (mjesto samo sa jedne). Dala sam načiniti madračić prema veličini košare, a isto tako i svu potrebnu dječju posteljinu. Sve sam to s cijelim dječjim rubljem ponijela u toj košari, kad sam pošla u Gorski kotar na ljetovanje. Čim sam stigla onamo i došla u iznajmljenu sobu, za deset je minuta već dijete mirno ležalo u svom novom krevetu, a ja sam bez brige mogla da se smjestim i da proboravim tako cijelo svoje ljetovanje. Možda će ovaj način moći i kojoj drugoj majci sada poslužiti. Hela.

KAKO ĆEMO UPOTREBITI OSTATKE KRZNA?

Sad dolazi vrijeme, kad odlažemo i spremamo zimske haljine i krzna. Mnoge komade, za koje držimo da se više ne daju popraviti, ne ćemo ni spremati preko ljeta, da nam ne budu na smetnju. No mnogo toga što se više ne može nositi možemo zgodno upotrebiti za ukras stana. Od ostataka krzna, sukna i baršuna možemo napraviti lijepe sagove, jastuke i pokrivače. Ostatke slažemo kao mozaik u pravilnim ili nepravilnim oblicima i dobijemo lijepe predmete, kojima ukrasujemo divane, naslonjače i stolove. Njihovi su oblici doduše malo fantastični ali lijepo pristaju modernom pokućstvu.

Potrebno je dosta strpljivosti, fantazije i spretnosti da iz raznih ostataka učinimo predmete za ukras, ali nas veseli kad vidimo da smo nekorisne stvari znali korisno upotrebiti. Na ovoj slici vidimo nekoliko takvih primjera. **I. M.**

MAJKA I DIJETE

Zašto slabije jede dijete, koje je pošlo u školu? Obično zato, što je dijete u prvo školsko vrijeme uzbuđeno od onoga, što doživljuje u školi. Taj novi život djeteta djeluje razdražljivo na živce djeteta, a time se onda umanjuje volja za jelom. To je tako obična pojava, da bi svi roditelji morali znati za njene uzroke. Ne valja naime takvo dijete prijetnjama i kaznama siliti na to, da jede. To djeluje baš obratno, te živčano uzbuđeno i umorno dijete još više gubi tek za jelom. Tu treba prije svega nastojati ublažiti i umanjiti duševnu razdraženost djeteta lijepom razonodom, dječjom igrom, ugodnom šetnjom, tjelesnim vježbama i drugim ugodnostima, koje povoljno djeluju na duševno i tjelesno raspoloženje djeteta. Ne bi se nikako smjelo dešavati, da dijete ujutro mora na vrat na nos pojesti svoj zajutrak, ako ne će da zakasni u školu, jer to samo budi odvratnost prema jelu. Dijete treba dosta rano da ustane, pa da zajutrak mirno pojede i da se bez pretjerane žurbe može spremiti za polazak u školu.

Putna košara kao krevetac za dijete. Mnoge se mlade majke već počinju pripravljati za ljetovanje. Velika je briga kod toga, u čem da malo dijete spava za vrijeme našega boravka na ljetovanju. Često se naime dešava, da nam u ljetovalištu nerado daju sobu za stanovanje, ako nosimo sa sobom i malo dijete, jer u sobi nema posebnoga kreveta za dijete, a stanodavcu nije milo, da dijete spava u običnom krevetu. Ja sam sebi prošle godine pomogla tako, da sam

KUĆANSTVO

KUHINJSKI RECEPTI.

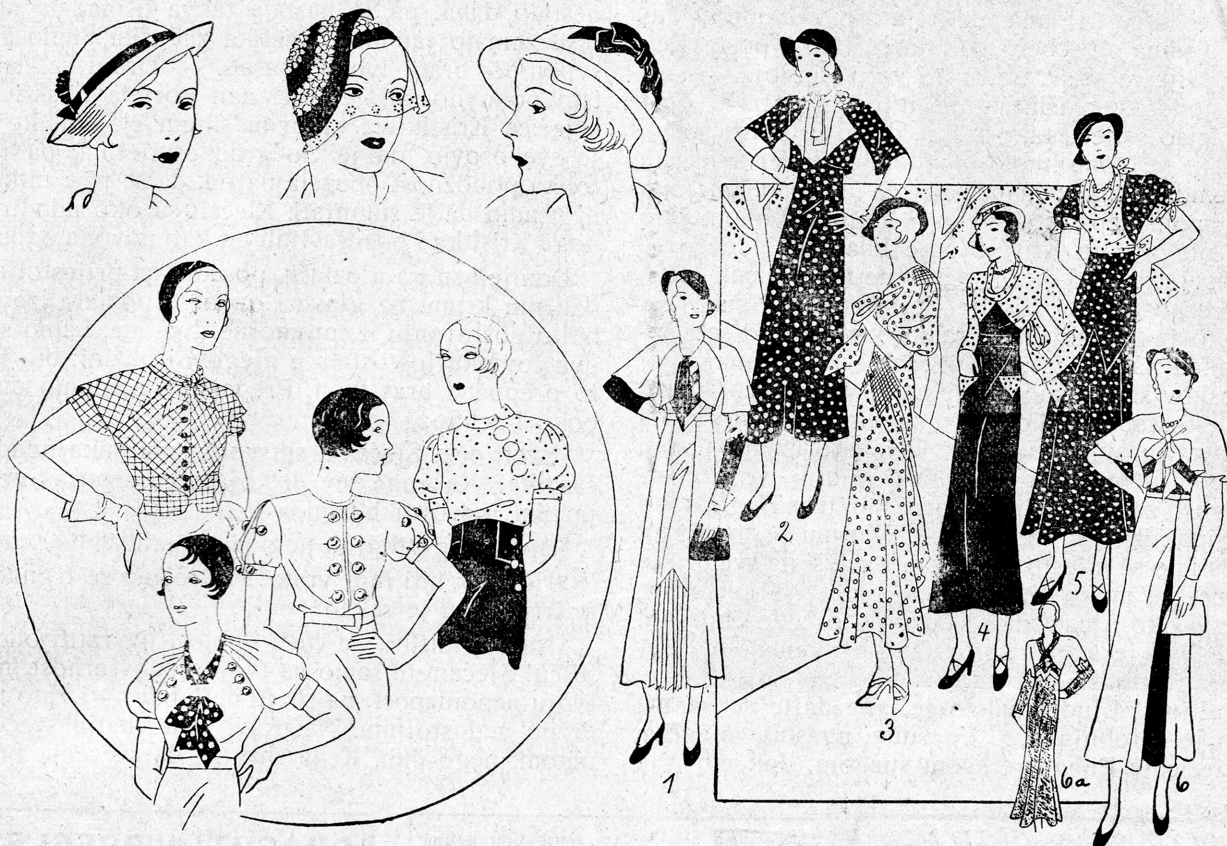
Špinat. Operi ½ kg špinata i nasjeckaj ga posve sitno ili ga samelji na stroju. Načini svijetli zapržak na maslacu, uspi na nj špinat, pusti malo da se prži, pa nalij na nj juhe (ili mlijeka), posoli i kuhaj pola sata na posve maloj vatri miješajući ga često. Tako kuhani špinat je prava delikatesa. Isto tako se može kuhati i salata, samo se ne nasjecka tako sitno i zalije samo juhom.

Špinat na drugi način. Sa lišća potkidaj drške, dobro ga operi, metni u vrelu slanu vodu, kad zavrije, kuhaj ga tri minute nepokrivenog. Zatim ga procijedi, na cjedilu prelij hladnom vodom, posve sitno skoši, te začini mrvicama prepRženim na maslacu.

Riža sa šunkom. Pirjani na masti i malo sitno kosanom peršinu četvrt kg riže. Zalij vodom ili juhom. Skoši 20 dkg kuhane šunke ili suhog mesa, pomiješaj sa rižom, osoli i dodaj snijeg od dva bjelanjka. Mješavinu peci u dobro namaštenom obliku.

Omleti sa bubrezima. Nareži posve tanko teleći ili svinjski bubreg, te peci u vreloj masti sa nasjeckanim lukom, zelenim peršinom i malo bibera i soli. Mast ocijedi, meso po volji malo zakiseli limunom. Peci omlete iz te mješavine. Na svaku se osobu uzme jedno jaje, žlica brašna i žlica mlijeka. Od bjelanjaka stuci čvrsti snijeg, umiješaj žumanjke te mlijeko, brašno i sol. Žlicom meći mješavinu na malo vrele masti, peci na obadvije strane, dok ne porumeni. Po dva omleta napuni pečenim bubrezima. S. A.

M O D A

ZA PROLJEĆE I LJETO.

Ove je godine došlo proljeće nešto kasnije, zato imamo sada u izobilju proljetnih novosti. Naša nam slika prikazuje pregled nove mode: mali bijeli šešir sa crnom prugom od laka i kokardom, svijetlo plava kapa sa malim cvjetićima i koprenom preko lica, svijetlo plavi šešir sa bijelim trakom od ripsa. U krugu: bluza od prugastog ili kockastog katuna sa reverima i bijelim gumbima, bluza iz žute umjetne svile sa crnim točkama i metalnim gumbima, bluza iz bijeloga batista sa gumbima. Zatim: komplet sa ogrtačem sličnim kepu i prugastom svilenom bluzom, suknja iz svile na točkice sa kratkim ogrtačem, popodnevna haljina sa širokim rukavima, plava vunena haljina sa bluzom, popodnevna haljina iz plavog marokena sa bijelim šalom na točkice i t. d.

ŽENSKI SVIJET

Sve više studentica na visokim školama. Još prije svjetskoga rata bilo je razmjerno malo djevojaka, koje su polazile sveučilišne nauke. U 20 godina povećao se broj njihov na visokim školama u Njemačkoj na peterostruko, pa od sviju studenata na visokim školama ima 16% djevojaka. Najviše ih studira filozofiju (5000), zatim medicinu (4000), pa pravo (1200) i zubarstvo 1100), a ostale druge nauke.

Okraden grob majke posljednjega kineskoga cara. Princesa Cajli izvršila je one godine, kad je posljednji kineski car, sadašnji prvi mandžurski vladar, svrgnut s prijestolja (g. 1912.), samoubojstvo progutavši zlatni prsten. Zato nije sahranjena u carskoj grobnici, nego u posebnom grobu nedaleko Pekinga. U grob je njen bačeno mnogo dragocjenosti, koje su sada sve pokradene.

Danska spisateljica Laura Kieler, koje je roman »Tvoj narod — moj narod« opisujući narodni boj Danaca pod pruskom vlašću doživio velik uspjeh te je preveden i na druge jezike, umrla je 25. travnja ove godine. Pisala je mnogo o Slovacima i o njihovim stradanjima pod nekadanjim madžarskim gospodstvom.

Najbrža ženidba može se sklopiti u mjestu Reno u Americi. Mladenci, koji su se možda tek prije pola sata upoznali, dođu na općinski ured, tu ispune neku tiskanicu, polože zakletvu na to, što su napisali u tu tiskanicu, uplate 2 dolara takse i vjenčanje je gotovo. Ali kakogod se tu brzo sklapaju ženidbe, tako se često te ženidbe i razvrgavaju, jer ništa ne valja, što se prebrzo uradi, pa tako ni ženidba.

Prva žena, koja predsjeda američkom senatu. U ponedjeljak 9. svibnja prvi put se dogodilo u povijesti Sjedinjenih Država Američkih, da je senatu predsjedala žena. To je bila Hattie Caravay, koja je nakon smrti svoga muža izabrana u istom kraju, gdje je i on prije bio izabran.

Sedamdeseta godišnjica češke slikarice. U češkom slikarstvu zauzima jedno od najuglednijih mjesta Zdenka Braunerova, koja se rodila g. 1862. te je ove godine navršila 70. godinu života. Bila je učenica Chitussija i Courtoisa u Parizu. Mnogo je putovala po raznim zemljama. Izradila je mnoštvo slika uljenih, akvarela, ugljenom, radirunga, grafičkih crtnja itd. Ističu se njezine slike iz staroga Praga. Istakla se veoma umjetničkim opremanjem knjiga te u tome zauzima prvenstvo među svim češkim umjetnicima. Njezinu pojavu u češkom slikarstvu ispoređuju s pojavom Božene Němcove u češkoj književnosti. Češki katolici se njome ponose, jer je ona cijelog svog života uvijek isticala svoje katoličko uvjerenje.

KRISTIK

BRETONSKA PRIČA — ČEŠKI NAPISAO JULIJE ZEYER
PREVEO MAKSO KUNTARIĆ — ILUSTRIRAO K. RUŽIČKA

(SVRŠETAK.)

Komu se tri dana redom u tom ophodu voštanica sama od sebe napali, imao je biti postavljen na prijestolje sv. Petra po volji Božjoj. — Naši su hodočasnici išli također u toj povorci. Prepošt je imao svijeću tako tešku, da ju je jedva nosio. Bratu je Ivonu kupio iz milosti također svjećicu, premda je znao, da mu se ne će jamačno čudesnim načinom napaliti. U redu s bratom Ivonom išao je po običaju Kristik. Nije imao ni jedne pare za svjećicu, no da on jedini ne ide praznih ruku, odrezao je sebi negdje ljeskov štap, ogulio ga, kako je to kao dijete radio, kad je htio sebi pištalicu načiniti, i sada je dakle nosio onaj svoj ljeskov štapić kao drugi svoje voštanice. Gledao je oko sebe i vidio, kako svatko zabrinuto gleda na svoju svjećicu, ne će li iz nje liznuti nekim čudom plamen, pa kako su ti ljudi u svojoj gorljivosti za svjećicu zaboravili moliti se Bogu, kako to ipak iziskuje hodočašće. Bilo mu je toga žao, postidio se mjesto njih i zaboravivši na sve drugo vruće se molio za budućega papu. Najednom se digla oko njega vika i buka — o čudo čudesno! Ljeskov je štapić gorio jasnim plamenom! Prepošt je bijesno navalio na nj.

»Ljudi! Ljudi!« vikao je, »ne dajte se varati! To je čarobnjak!... Ugasnite, ugasnite njegovu svjećicu!« Puhao je svom snagom, dok mu nije nestalo daha, pa je nastala takva tišma, da nijesu zamalo jadnoga Kristika zagušili. Samo se s pomoći brata Ivona spasao. — Drugi se dan isto ponovilo, ali je treći dan gorjela ljeskova svjećica Kristikova takovim silnim sjajem, koji je sve osovio, da je cio grad osvijetlila, pa je tolika pobožnost obuzela narod, da se nije nitko ni usudio dalje sumnjati. Klečali su oko udivljenoga Kristika i pozdravljali ga kao novoga papu!

Donijeli su ga u palaču, posadili na prijestolje, dali mu krunu na glavu i onda se pomalo izgubili u poštovanju iz mramorne dvorane. Samo su dva čovjeka još ostala u njegovoj blizini: bio je to prepošt i brat Ivon. Prepošt se naklonio duboko i rekao:

»Sveti oče! Sjećaš li se svoga suputnika hodočasnika? Kakvoga me dostojanstva smatraš vrijednim u svojoj blizini?«

Papa ga je ozbiljno pogledao i rekao:

»Hoćeš li biti moj vratar?« Prepošt se trgnuo, a Kristik mu je rekao:

»Nemoj misliti, da ću ti oholost navratiti ohološću! Sjećam te samo na tvoju malovjernost, na tvoju neponiznost, na tvoju neljubav — i zato te držim nedostojnim. Ne pravi samo halja svećenikom, nego duh. Kada shvatiš, da svećenik biti

znači biti žrtvovalac, žrtvovalac samoga sebe — onda se vrati k meni! —«

Prepošta je kao sjene nestalo iz dvorane. Tiho je i slatko rekao sada brat Ivon:

»Ostaj s Bogom, Krističe! Sjeti me se u svojoj molitvi!«

»Ti ćeš ostati,« kliknuo je papa, »bit ćeš moj zamjenik!« I bratski su se zagrlili.

Drugi je dan sjedio novi papa u hramu svetoga Petra iza zlatnoga zavjesa, da ispovijeda ljude, što su stajali pod teškim teretom grijehâ, koje im se kratio svećenik oprostiti. Mnogo je bilo tih nesrećnih, pa je srce Kristikovo krvarilo. Tad je opazio starca i staricu, puzli su na koljenima k njemu, svaki s jedne strane, činilo se, da pogibaju od žalosti. Starac je dopuzao prije i plačući progovorio:

»Smiluj se na nas, sveti oče! Nema svećenika, koji bi nama, meni i ondje mojoj ženi, dao dosad odrješenje, tako je strašan naš zajednički grijeh! Znaj . . . Imali smo sina lijepoga, dobroga kao anđeo, a mi . . . a mi . . . smo ga ubili! Pao je licem na tlo, a starica je zavapila kao da umire. Kristiku je prestalo tući srce, već je poznao oca svoga po glasu, a poznao je i mater svoju, premda su od patnje postali nerazmjerno stariji! Nije mogao dugo da progovori, napokon je rekao:

»Možda nije vaš sin umro. Bog je moguć i milostiv. Ne očajavajte. Dođite sutra u moju palaču, odmah ujutro. Reći ću vam, čime ćete dobiti svoje oproštenje.«

Kristikovi su roditelji pošli odmah ujutro u papinsku palaču, a srce im je tuklo od brige, da li će dobiti odrješenje i kakvom će pokorom svoj neizmjerni zločin okajati. Zamjenik ih je papin primio prijazno, ljubazno, ispitivao ih je, odakle su došli i čuvši, da su iz Bretanje, pozdravio ih je kao zemljake, pa kad su mu rekli, iz kojega je sela starica, nekoć krasna Anaika, kliknuo je:

»Bože, ta to je i moje rodno selo! Ne sjećaš li se Maharite, uboge moje pokojnice majke? Oca svoga nijesam nikad poznavao . . .« Tad je bilo Anaiki, kao da joj je turio nož u srce! Zamjenik je papin bio sin one Maharite, koju je gledala s tolikim prezirom! Vidjela je sebe u crkvi kao djevojku mladu, bezbrižnu, bez grijeha, vidjela je sebe, kako je uzmaknula onda pred dodirom te nesrećne Maharite i kako je sama sebi rekla, da Bog i ne može takav grijeh oprostiti . . . A sada! Sada je stajala ovdje pod najtežim teretom grijeha i očajno vapila za milosrđem, kojemu se nekoć usudila postavljati granice! Srce joj se svijalo od najbolnijega grča, pa je prikrila sebi lice. Međutim su sluge donijele toplu vodu, zlatan velik umivaonik i batisteni ručnik.

»Što to znači?« upitao je Kristikov otac bivšega brata Ivona.

»Možda ćete biti pušteni, da papi perete noge,« odgovorio je Ivon.

Utom se pojavio papa na vratima u svojoj bijeloj opremi, mekoj i jednostavnoj, u sjaju svoje plave kose, sa svijetlom svojih nebeski čistih očiju. Anaika je uzela batisteni ručnik, a muž zlatni umivaonik, pa su plaho pristupili k sve-

UTO SE POJAVIO PAPA . . .

tomu ocu, sagnuli glavu i pokorno čekali, da im migne, da mu smiju prati noge. No papa je uzeo zlatni umivaonik starcu iz ruke, a ženi njegovoj ručnik, mignuo im, da sjednu, kleknuo je i šuteći oprao njima, začuđenim i preneraženima, sâm noge. Nijesu mogli progovoriti, gledali su ga kao kroz maglu u najvećoj zabuni, no papa, još neprestano pred njima na koljenima, digao je k njima svoje lijepe, nježne, svijetle oči, koje su se utapale u suzama i rekao ugodnim glasom kao ptičji pjev, a uzdrhtanim kao brezovo lišće:

»Zar me ne poznajete? Ja sam Kristik, vaš sin, kojega ste htjeli usmrtiti! . . .«

Raširio je svoje naručje i gotovo bez svijesti, svladani od sreće i žalosti, pali mu oboje tiho kliknuvši na srce — i taj je put saznala napokon Anaika, nesamo da je milosrđe Boje bez granica — nego je napokon doznala i to, što znači ljubav!

Š A L E

A tako? Otac: »Ivice, kakav si to?« Ivica: »Susjedov Ante me je bacio u blato...«

Otac: »Bedak, pa zašto se nisi branio? Imao si mu dati zaušnicu!«

Ivica: »Da, ja sam mu je dao već prije nego me je i bacio u blato.«

Na cesti. Stranac: »Zašto tako plačeš, dječače, zašto tuliš?«

Dječak: »Oh, uhu... hu... hu... s lijevim uhom moram k liječniku, a mama mi je oba uha umila, uhu... hu...«

Jednaka pravica. Učiteljica: »No, Grga, ako ne budeš miran, tužit ću te ocu.«

Grga: »O to pak ne; ta vi ste sami rekli, da nije lijepo, ako tužimo jedan drugoga...«

Zna bolje bojadisati. Dođe Slavica stricu na selo u posjete.

»Čuješ, striče, strina bolje zna bojadisati nego mama.«

»Kako to?«

»Strina ima uvijek crvena lica, a moja ih mama svaki dan mora iznova crveniti.«

Slaba vijest. Otac: »No Ivice, kako si danas odgovarao na ispitu?«

Sin: »Pusti me, oče! Sad i ti još hoćeš da me ispituješ!«

Na izložbi slika. »Čudno! Slika je već prodana, a još uvijek tu visi!«

»Da, jer još nije plaćena.«

Pozorne slušateljice. »Jeste li bili na zadnjem predavanju Društva kulturnih radnika? Čuli ste mnogo lijepa i razumljiva?«

»Da, da, sjedila sam kod gđe savjetnikovice, koja mi je svašta ispripovjedila.«

Zimsko odijelo. Učitelj: »Kakvo odijelo nosimo zimi, da nam ne bude hladno?«

Učenik: »Staro.«

Poštenje. Kako sam čuo, ti si s Ivicom našao lisnicu, u kojoj je bilo 100 dinara. Nadam se, da ste bili pošteni...«

»Razumije se. Novac smo sasvim pošteno podijelili.«

Još gore. Emica: »Znam, da si me vjenčao samo zato, jer sam imala novaca.«

Kuzma: »Ni govora! Nego zato, jer ih ja nisam imao.«

Tumačenje. Otac je htio sinčiću objasniti, što je to desno i lijevo, zato mu reče: »Desno, to je ruka, kojom jedemo.« Drugi dan se htio uvjeriti, da li ga je sin razumio, pa ga zapita:

»No, Ivice, kojom rukom jedeš?«

Ivica: »Objema!«

U trgovini. »Vaše su zemičke tako sitne, da mogu jednu cijelu metnuti u usta.«

»To znam, gospodine, ali su za tu svrhu i pravljene.«

U poslovnici. Šef: »Vidim, da vi radite kod otvorena prozora. Zar vam nije hladno?«

Činovnik: »Ne, ja uvijek spavam kod otvorena prozora.«

Sličnost. »Pa kakav je bio taj bezobraznik, koji te je na ulici udario po licu?«

»Malen, ružan i sasvim sličan tebi.«

Važni poslovi. »Evo ovdje pol milijuna, a tamo vas čeka moja kći. Pođite k njoj.«

Zet: »Odmah, odmah, samo dok prebrojim novce.«

Vječna ljubav. »Hoćeš li me, draga, ljubiti, kad ostarim i postanem ružniji?«

»No stariji ćeš možda postati, ali ružniji nikad!«

Nasljedno. »Konje jako volim. To sam od djeda naslijedila.«

»A što je on bio?«

»Konjski mesar.«

Uljudan sin. Gospođa Ivić ide na šetnju sa svojim sinčićem. Sretoše ovrhovoditelja, kojega sinčić ljubezno pozdravi.

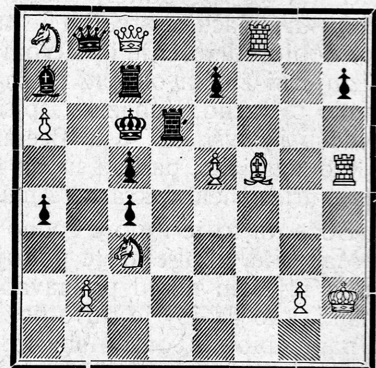
»Zašto pozdravljaš tog krvopiju?« srdi se majka.

»Pa rekla si mi jučer, da moram lijepo pozdravljati sve ljude, koji češće zalaze k nama.«

Š A H

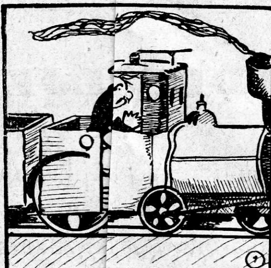
Problem broj 8.

B. Moskatelo, Dol

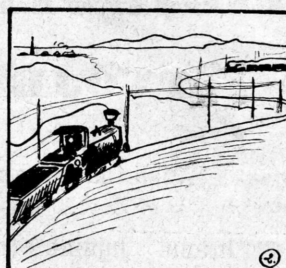

Bijeli matira u dva poteza.

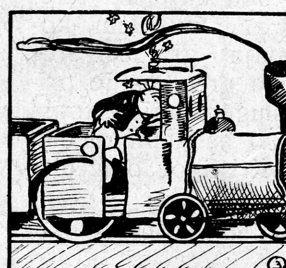
DOBRIJAN KAO VLAKOVOĐA

Milosrdni Bože,
čuvaj i pomozi!
Eno čika mudri
brzi vlak nam vozi.

Kao vjetar hitri
poljanama juri,
prema njemu opet
drugi vlak se žuri.

Hitri čika dadne
opasnosti znak
i svom snagom hoće
da ustavi vlak.

Uzalud, jer sukob
ipak mora doć...
Kako li će čika
u njemu nam proć?!

RUČNI RAD

LJETNI PRSLUK BOLÉRO IZ VUNENE ČIPKE.

Povrh ljetnih svijetlih bluza vrlo zgodno pristaje kratki boléro izrađen iz vunene iglom izrađene rijetke čipke. Obično se takav rad iz vune smatra zimskim i pretopao za ljeto, međutim ako se isti boléro izradi onako kao što naša slika prikazuje sa velikim rupama na čipkama, to se vrlo ugodno nosi ljeti. Radi se samo o tome, da se ukrasi za zimske haljine prenesu na ljetne. To će se tim više isticati u sezoni, kojoj ne pripada. Osim toga je taj prenos zimskih ukrasa vrlo estetičan, a kako su dobro prozirni, dobivaju potpuno karakter ljetne sezone.

Prsluk se ovako izradi: Kačka se lančić iz fine zefir crne vune (sl. 5.), iz njega se prave oblici lišća i ruža, koji se izrade iglom, tako da se bijela vunena nit prepliće kako se vidi na sl. 6. Na slici br. 8. u ružama ta se nit prepliće mnogo rjeđe nego li u lišću, kojemu je uzorak sl. 6. Kada su svi oblici gotovi, prenesu se na čvrsti papir, na kojem je već gotov nacrt boléra (sl. 2. i 3.), te se svi oblici međusobno spoje. Naokolo se obrubi uzorkom, koji je na slici 7.

Boja samoga boléra ne mora da bude bijela ili crna nego se udešava prema boji bluze. Najzgodnije pristaje isti ton boje, koje je bluza, ali nešto blaži, ali može boja da bude i sasvim oprečna. Na bijelu bluzu može se primijeniti i tamna boja.

Ako se boléro prsluk izrađuje u dvije boje, onda se tamnijom izrađuju lančiči za lišće i cvijeće, a svjetlijom se popunjaju cvjetovi i listovi. Nekima će se svidjeti da pojačaju efekat time, što će cvjetove praviti od sasvim druge boje nego li je boja lišća. Slavija.

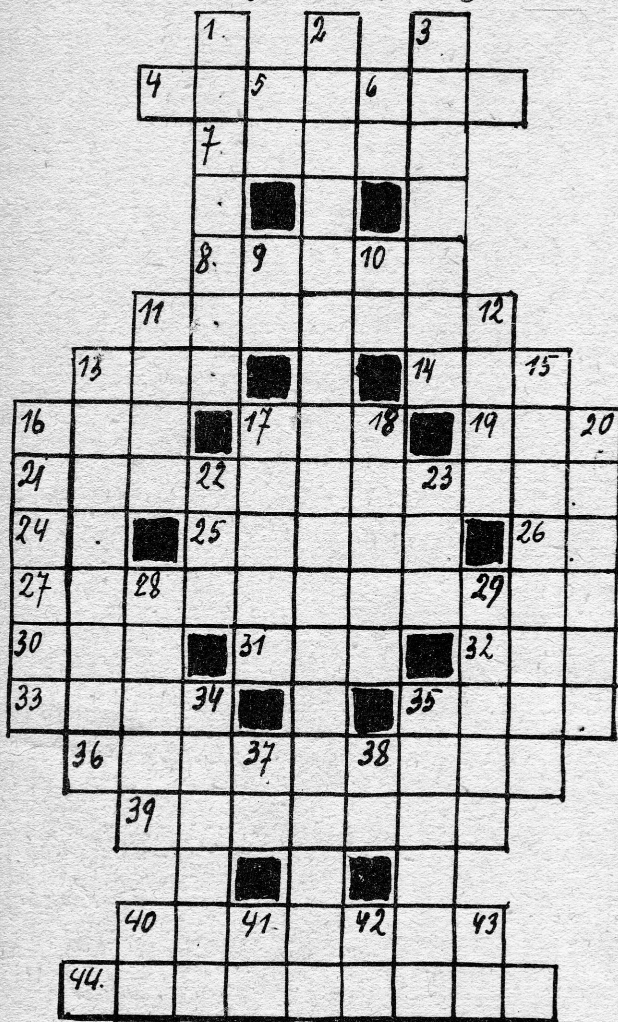

Ilustrovani tjednik „Obitelj" izlazi svake nedjelje. Pretplata 30 Din na tri mjeseca, za inozemstvo 3 dolara godišnje. Pretplata se plaća unaprijed Rukopisi se ne vraćaju. „Obitelj" izdaje Konzorcij Kuća Dobre Štampe. Za izdavača i uredništvo odgovara Dr Josip Andrić, glavni urednik „Obitelji", Zagreb, Trenkova 1. Adresa uredništva i uprave „Obitelji": Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21. Telefon 54-17. Cek. rač. pošt. šted. br. 33.536. „Obitelj" se tiska u Tiskari Narodnih Novina u Zagrebu. Za tiskaru odgovara V. Kirin, Zagreb, Deželićeva ul. 2.

Z A G O N E T K E

1. Križaljka

Sastavio *Franjo Grekšić*, Novigrad Podr.

Vodoravno: 4. Stanovnik Čehoslovačke. 7. Bečki sportski klub. 8. Muško ime. 11. Dio konjskih kola i vodopad. 13. Oblik glagola tkati. 14. Zamjenica (pad.). 16. Obor. 17. Svojta. 19. Naš otok. 21. Kontinent i kršćanin. 24. Moja (kaj.). 25. Oblik glagola otirati. 26. Francuski član. 27. Debelo drvo i aeroplan. 30. Pamet (pad.). 31. Ne tvrd (kaj.). 32. Dio muškog lica. 33. Ima govedo (pad.). 35. Grad susjedne države (pad.). 36. Oružje. 39. Piće (pad.) i žensko ime. 40. Prostorija i Ovamo. 44. Otplata i bojazan, strah.

Okomito: 1. Kirija. 2. Istočni sukob. 3. Pridodan. 5 Bog. 6. Zamjenica. 9. Dva samoglasa. 10. Franc. član (obr.). 11. Ima riba. 12. Sredstvo za pogon. 13. Apostol i prorok. 15. Bibl. lice i konjska oprema. 16. Bubnjar. 17. Potreban je pjesmi. 18. Manje od dar. 20. Roman knjiž. dobrih romana. 22. Otvor pod zemlju. 23. Sprat (t = v). 28. Bačva. 29. Bog starih Egipćana (pad.). 34. Mudrovat. 35. Steći ugled. 37. Ne brijeg (obr.). 38. Što i 5. ok. 40. prijedlog. 41. Što i 10. ok. 42. mjera za površinu. 43. Ima kolo (s = m).

2. Skrivačica

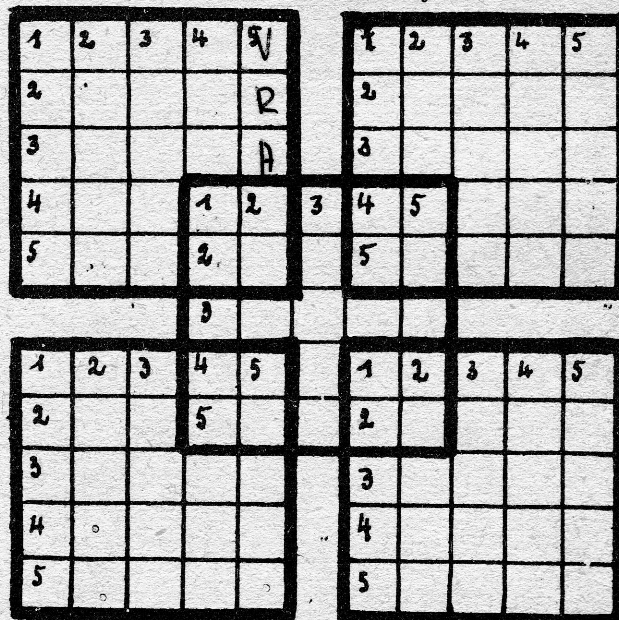
Sastavio *Veljko Novak*, Zagreb

SKAKAVAC
SAKRIVATI
MOLDAVIJA
PRISVOJITI
SLIKARI
POTICANJE
KARAVANA

Gornje riječi treba tako pomaknuti jednu pod drugu, da dva okomita stupca slova dadu dva romana »Knjižnice Dobrih Romana«.

3. Magični kvadrati

Sastavio *Zlatko Modor*, Srij. Mitrovica

I. 1. Pisac babilonske povijesti. 2. Obrana, vodstvo (str.). 3. Francuski filozof. 4. Svečano odijelo. 5. Đavo, sotona.

II. 1. Pripadn[illegible]staloga naroda. 2. Staro ime jednog grada. 3. Upotreba. 4. Svađa (gen.). 5. Životinja.

III. (srednji) 1. Židovski svećenik. 2. Pojam iz fizike. 3. Bosanski ban. 4. Slika iz seoskog života. 5. Na vrijeme koji dođe (č=ć).

IV. 1. Spoj kovine s kisikom. 2. Lice iz Biblije (gen.!). 3. Jak. 4. Prepirka (gen.). 5. Vrst (staroga) poreza.

V. 1. Sluga kod velikaša. 2. Evropski grad. 3. Vrst sira. 4. Roman »Knjižnice dobrih romana«. 5. Zviježđe.

Vodoravno i okomito isto!

Odgonetke treba poslati na uredništvo „Obitelji" najkasnije do 30. svibnja. Svi odgonetači dolaze u obzir za nagrade, koje će se ždrijebom podijeliti na koncu tromjesečja.